

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Nr. i Dokumentit: 22.37.1-2016-08

RAPORTI I AUDITIMIT

**PËR RAPORTIN FINANCIAR VJETOR TË KOMUNËS SË
MITROVICËS VERIORE PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31
DHJETOR 2016**

Prishtinë, qershor 2017

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar, i cili me Kushtetutën dhe ligjet e vendit gëzon pavarësi funksionale, financiare dhe operative. Zyra Kombëtare e Auditimit kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Kosovës.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhimin e shëndoshë financiar në administratën publike. Ne kryejmë auditime në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik si dhe me praktikat e mira evropiane.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien e institucioneve publike pasi që ato ofrojnë bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate buxhetore. Në këtë mënyrë ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Mitrovicës Veriore, në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm Qerkin Morina, i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti dhe opinionin i lëshuar janë rezultat i auditimit të kryer nga Xhevat Seferi - Udhëheqës i ekipit dhe Nebojsa Ristic-anëtar, nën menaxhimin e Udhëheqësit të Departamentit të auditimit, Zukë Zuka.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	6
2 Qeverisja.....	10
3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli	15
Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit	26
Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA.....	27
Shtojca III: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak	29
Shtojca IV Letër e Konfirmimit	34

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky Raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Raportit Financiar Vjetor të Komunës së Mitrovicës Veriore për vitin 2016, i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2016 është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Institucioneve Supreme të Auditimit. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e aplikuar e auditimit është paraqitur në Planin e Jashtëm të Auditimit¹, të datës 21.10.2016.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Më gjerësisht, shih shtojcën 1.

Niveli i punës së kryer nga Zyra Kombëtare e Auditimit për të përfunduar auditimin për vitin 2016 pasqyron drejtpërdrejt cilësinë e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i Komunës.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm

Opinion i kualifikuar me theksim të çështjes

Sipas mendimit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale, prveç pagesës në avans për investime kapitale në vlerë prej 175,775€, ku ishte tejkaluar limiti i përcaktuar (mbi 15%) me Ligjin e buxhetit 2016.

Theksimi i çështjes

Komuna nuk i ka regjistruar dhe shpalosur në Pasqyrat Financiare Vjetore të gjitha pasuritë e blera në vitin 2016 (librat e bibliotekës), si dhe tokat dhe ndërtesat që janë në pronësi të saj.

Për më gjerësisht, shih kapitullin 1.1 të këtij raporti.

Shtojca II, shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit.

Dëshirojmë të falënderojmë Kryetarin dhe stafin e tij për bashkëpunim gjatë procesit të auditimit.

¹ Termi “Plani i Jashtëm i Auditimit” është zëvendësim i termit “Memorandumi i Planifikimit të Auditimit”

Konkluzionet dhe rekomandimet kryesore

Përgjigja e Kryetarit të Komunës

Kryetari i Komunës ka marrë në konsideratë dhe është pajtuar me të gjeturat e detajuara dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë të gjitha rekomandimet e dhëna. Më tutje Kryetari i Komunës është zotuar që:

- ta shqyrtoj Raportin e auditimit në Asamblenë Komunale; dhe
- deri në fund të muajit janar 2018, ta diskutoj në Asamblenë Komunale progresin lidhur me zbatimin e Planit të Veprimit për rekomandimet e auditimit, para se PFV 2017 të jenë dorëzuar në Ministrinë e Financave.

1 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Hyrje

Rishikimi ynë i Pasqyrave Financiare Vjetore (PFV) merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në PFV. Ne, gjithashtu, e marrim parasysh deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PFV-të dorëzohen në Ministrinë e Financave.

Deklarata për prezantimin e PFV-ve përfshinë një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë e informacionit në kuadër të PFV-ve. Këto pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante u janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

1.1 Opinioni i auditimit

Opinioni i kualifikuar me theksim të çështjes

Kemi audituar PFV-të e Komunës së Mitrovicës Veriore për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2016, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme, pasqyrën e ekzekutimit të buxhetit, si dhe shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare.

Sipas opinionit tonë, përveç efekteve të çështjes së përshkruar në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2016, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (të kontabilitetit në para të gatshme), Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësim dhe ndryshime) dhe Rregullore MF. Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore.

Baza për opinion të kualifikuar

Për kontratën "Mbështetja për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme" e nënshkruar më 19.07.2016 në vlerë 399,489€, ishte paraparë që mjetet të sigurohen nga "Fondi zhvillimor". Për implementimin e këtij projekti është kontraktuar Agjencia për Zhvillimin Rajonal - Veri (AZhR). Me datën 25.07.2016 është bërë kërkesa për transfer (avanc) të mjeteve në vlerë 179,489€. Komuna ka kryer transferin më 05.08.2016 në vlerë 175,775€ vetëm në bazë të kërkesës nga AZhR duke tejkaluar limitin e lejuar për dhënien e avansit (15%).

Kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare'. Sipas kërkesave etike, të cilat janë

relevante për auditimin tonë të pasqyrave vjetore financiare të Organizatave Buxhetore në Kosovë, ZKA është e pavarur nga Komuna dhe përgjegjësitë tjera etike janë përmbushur në pajtim me këto kërkesa. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen se komuna nuk ka arritur të shpalos vlerat e sakta dhe të plota të pasurive komunale në PVF-të e vitit 2016. Nuk janë përfshirë objektet arsimore, si dhe blerjet e librave për bibliotekë. Kjo, për shkak se komuna nuk ka përfunduar procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurisë.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave përgjegjës për qeverisje dhe PFV-të

Menaxhmenti i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik. - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme të modifikuar, si dhe është përgjegjës për kontrollin të brendshme të cilat menaxhmenti i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare, pa keq-deklarime materiale të shkaktuara qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë zbatimin e Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime).

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për PFV-të në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kërkesave etike, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim që kryhet në pajtim me SNISA-t do të zbulojë një keq-deklarim material kur ekziston. Keq-deklarimet mund të rrjedhin nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në PFV. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq-deklarimet materiale në PFV, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnohen procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përlllogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

1.2 Pajtueshmëria me kërkesat për PFV-të dhe kërkesat tjera për raportim

Nga organizata buxhetore kërkohet të raportoj në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren MF. Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048 (me plotësime dhe ndryshime);
- Kërkesat buxhetore të Ligjit për buxhetin e Kosovës nr. 05/L-071;
- Pajtueshmërinë me Rregullën Financiare nr.01/2013 dhe 02/2013;
- Planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve;
- Kërkesat e Procedurave të Menaxhimit Financiar dhe të Kontrolleve (MFK);
- Kërkesat tjera për raportime buxhetore, siç janë raportet tremujore duke i përfshirë këtu edhe pasqyrat nëntëmujore me kohë, raportet operative (të performancës), nëse ka; dhe
- Draft plani dhe plani përfundimtar i prokurimit më kohë.

Në kontekst të PFV-ve, çështjet në lidhje me kornizën raportuese, nuk ishin adresuar me rastin e përgatitjes së draft Pasqyrave financiare, ku kemi identifikuar mos-pajtueshmëritë në vijim:

- Neni 13. Pasqyra e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme;
- Neni 14 Raporti i Ekzekutimit të buxhetit; dhe
- Gabimet në pjesën e shpalosjeve dhe shënimeve Neni: 15, 19, 21, 22, 24, 26 dhe 28.

Pas sugjerimeve tona, pasqyrat financiare janë korrigjuar, përveç nenit 19 lidhur me vlerësimin dhe shpalosjen e saktë të pasurive kapitale, jo-kapitale dhe stoqeve të materialit shpenzues. Këto çështje përbëjnë bazën për theksimin e çështjes.

Marrë parasysh çka u tha më lartë, Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, me rastin e dorëzimit të draft PFV-ve në Ministrinë e Financave, mund të konsiderohet e saktë, përveç çështjeve të ngritura në opinionin e auditimit.

Në kontekst të kërkesave tjera për raportim të jashtëm, nuk kemi çështje për të ngritur.

1.3 Rekomandimet për pjesën e parë të raportit

Për çështjet e sipër përmendura jepet rekomandimi:

Rekomandimi 1 Kryetari duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për Kualifikim dhe Theksim të Çështjes. Duhet të ndërmerren veprime për t'i adresuar shkaqet në mënyrë sistematike që të evitohen gabimet e pagesave në avans, si dhe menaxhimin, regjistrimin dhe vlerësimin e saktë të pasurive. Kjo gjithashtu duhet të përfshijë rishikimin e draft PFV-ve nga menaxhmenti, me fokus të veçantë në fushat me rrezik të lartë dhe/ose fushat ku janë identifikuar gabime në vitet e mëparshme. Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, nuk duhet të dorëzohet përveç nëse ndaj draft PFV-ve janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme.

2 Qeverisja

Hyrje

Aranzhimet efektive të qeverisjes janë thelbësore për komunën që të menaxhoj në mënyrë të suksesshme sfidat me të cilat përballet dhe të siguroj ofrimin e shërbimeve më të mira në dobi të taksapaguesve dhe të shfrytëzuesve tjerë të shërbimeve.

Një mjet kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit pasi kjo është një tregues nëse menaxhmenti po i përmirëson proceset ekzistuese dhe kontrollat. Në mënyrë të ngjashme, lista kontrolluese e vet-vlerësimit që plotësohet nga të gjitha OB-të siguron një kornizë për zhvillimin e aranzhimeve të zgjeruara të qeverisjes. Është e rëndësishme që përgjigjet e dhëna nga një OB të jenë të mbështetura nga dëshmitë përkatëse.

Pjesa tjetër e rishikimit të aranzhimeve të qeverisjes pasqyron një shqyrtim të:

- fushave të aranzhimeve të qeverisjes, ku nevojiten përmirësime të rëndësishme dhe ku besojmë se rekomandimet tona mund të nxisin përmirësime pozitive, duke përfshirë edhe shqyrtimin e themelimit dhe funksionimit të sistemit të Auditimit të Brendshëm; dhe
- fushave të menaxhimit financiar dhe kontrollit të identifikuar përmes punës sonë të auditimit, duke përfshirë punën specifike të drejtuar në çështjet e pajtueshmërisë në sistemet kyçe të të hyrave dhe shpenzimeve (këto fusha janë shqyrtuar në kapitullin 3 të këtij Raporti).

Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Ekziston një numër i dobësive të qeverisjes brenda komunës, veçanërisht në lidhje me llogaridhënien, menaxhimin e rrezikut dhe cilësinë e raportimit menaxherial. Lista kontrolluese e vet-vlerësimit dhe menaxhimi i rreziqeve nuk janë plotësuar nga komuna. Për më tepër, as aranzhimet tjera të cilat do ta mbështesnin zhvillimin e qeverisjes, si përgjigje efektive ndaj rekomandimeve të auditimit të jashtëm dhe funksionimi i auditimit të brendshëm, nuk janë të vendosura.

Në vitin 2016, komuna ka përdorur 84% të buxhet final me një përmirësim për 5% në krahasim me vitin paraprak. Kjo tregon një trend pozitiv në realizimin e buxhetit.

Gjithashtu, edhe në aspektin e pajtueshmërisë me legjislacionin, auditimi ynë ka shpalosë ekzistencën e disa dobësive të cilat përfshinë kryesisht prokurimin, si rezultat i mos zbatimit të rregulloreve të prokurimit, mungesa e rregullores për dhënien e subvencioneve dhe asaj për arkëtimin e të hyrave.

2.1 Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

Raporti ynë i auditimit për PFV-të të vitit 2015 të komunës ka rezultuar me 14 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do të zbatohen rekomandimet e auditimit. Raporti i auditimit nuk ishte diskutuar në Kuvendin Komunal, ashtu siç është kërkuar në raportin e vitit të kaluar.

Deri në përfundimin e periudhës së auditimit, dy (2) rekomandime janë zbatuar, katër (4) janë në proces të adresimit dhe tetë (8) nuk janë zbatuar ende. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë adresuar ato, shihni Shtojcën III.

Çështja 2 - Zbatimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioritet i lartë

E gjetura	Nga paragrafi më lart shihet se pjesa më e madhe e rekomandimeve të vitit të kaluar nuk janë zbatuar, sepse komuna nuk ka ndjekur ndonjë proces formal për të menaxhuar dhe monitoruar veprimet e marra në zbatimin e rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm.
Rreziku	Mos implementimi i plotë i rekomandimeve ka rezultuar në veçanti në: <ul style="list-style-type: none"> • Cilësinë e dobët në menaxhimin e kontratave për punët në projekte kapitale; dhe • Dobësi në zbatimin e rregulloreve të prokurimit, mungesa e rregulloreve të brendshme për dhënie të subvencioneve dhe arkëtimin e të hyrave.
Rekomandimi 2	Kryetari duhet të forcoj masat e kontrollit dhe të përgjegjësisë ndaj personave të ngarkuar për adresimin e plotë të rekomandimeve që veprimet e parashikuara me plan veprimi të zbatohen, dhe nga ata të pranoj raporte të rregullta për progresin e rekomandimeve kundrejt planit të veprimit.

2.2 Pyetësi i vet-vlerësimit të komponentëve të MFK-së

Ministria e Financave ka hartuar një listë të detajuar të vet-vlerësimit për organizatat buxhetore për të mbështetur aranzhimet efektive të qeverisjes. Ne kemi vërejtur se plotësimi i pyetësit të vet-vlerësimit të MFK-së nuk është kryer nga komuna. Vlerësimi i pyetësit nga ana jonë nuk ka për qëllim të japë koment për cilësinë e tërë pyetësit të dorëzuar të vet-vlerësimit por të pasqyroj gjendjen për një numër të pyetjeve kyçe për të mbështetur përpjekjet e Ministrisë së Financave në rritjen e efektivitetit të procesit dhe në zhvillimin e sistemit të MFK-së në tërësi.

Çështja 3 – Pyetësi i vet-vlerësimit – Prioritet i lartë

E gjetura Si pjesë e auditimit tonë, kemi shikuar nëse është plotësuar pyetësi i vetvlerësimit, dhe kemi gjetur se:

- Pyetësi i vet-vlerësimit të komunës nuk është plotësuar nga menaxhmenti i komunës, kështu që ka vërtetuar se sistemet e kërkuara të menaxhimit të rrezikut nuk ishin ende funksionale. Kjo situatë ka ndodhur për shkak se nuk janë ndërmarr hapat fillestar në këtë fushë;
- Proceset efektive të monitorimit si dhe strategjia gjithëpërfshirëse e zhvillimit (përfshirë ndërlidhjen me palët e interesit si dhe sigurimin e strategjisë me kosto të plotë) nuk janë vendosur nga menaxhmenti i Komunës; dhe
- Lidhjet në mes të planit të prokurimit dhe buxhetit si dhe përpilimi i raporteve adekuate në baza të rregullta kohore nuk janë vendosur, si dhe raportet nuk janë përpiluar gjithmonë në baza të rregullta kohore.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesës së qartësisë brenda komunës që ka të bëjë me rëndësinë e kësaj liste kontrolluese dhe me atë se kush është zyrtari përgjegjës që i përdorë këto mekanizma për t'i mbështetur përmirësimet operative.

Rreziku Aranzhimet e dobëta të qeverisjes ndikojnë në dobësimin e proceseve strategjike dhe operative dhe e zvogëlojnë cilësinë e shërbimeve të ofruara për qytetarët përmes aktiviteteve joefikase dhe joefektive.

Rekomandimi 3 Kryetari duhet të siguroj se është ndërmarr veprimi për plotësimin e listës kontrolluese të vetvlerësimit dhe është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive. Më pastaj, duhet të aplikohet një mekanizëm për ta konfirmuar saktësinë e listës kontrolluese si dhe për të siguruar dokumentacionin mbështetës. Ne sugjerojmë që pas plotësimit të pyetësit të vetvlerësimit, rishikimin final të cilësisë dhe saktësisë, ta bëjë auditori i brendshëm para se i njëjti t'i dorëzohet Ministrisë së Financave.

2.3 Rishikimet specifike të qeverisjes

Puna jonë në fusha të veçanta të aranzhimeve të qeverisjes është bazuar përmes planifikimit të auditimit, duke marrë parasysh kontekstin brenda të cilit Komuna operon dhe sfidat me të cilat përballet.

2.3.1 Përcaktimi i objektivave strategjike

Të gjitha organizatat buxhetore (komuna) janë të obliguara të përgatisin dhe të përcjellin planet strategjike në nivel të organizatës, si: planet urbanistike, hapësinore, plani operativ emergjent, plani strategjik kundër korrupsionit, strategjia e zhvillimit rajonal etj.

Çështja 4 – Mungesa e planeve strategjike – Prioriteti i lartë

E gjetura Komuna nuk ka një strategji të përgjithshme të objektivave dhe planeve tjera operative, nuk ka hartuar një planit strategjik zhvillimor, apo planet tjera operative si planin urbanistik, hapësinor etj.

Rreziku Mungesa e një strategjie të përgjithshme të objektivave dhe planeve tjera zhvillimore, bënë të pamundur që të përcjellët përmbushja e objektivave në pikëpamje të vizionit të komunës si një ndër kushtet esenciale të qeverisjes së mirë.

Rekomandimi 4 Kryetari duhet të siguroj hartimin e një strategjie të përgjithshme zhvillimore, si dhe të hartoj planin e veprimit për monitorimin e arritjes së objektivave duke vendosur funksione efektive të mbikëqyrjes.

2.3.2 Raportimi menaxherial dhe llogaridhënia

Menaxhmenti ka zbatuar një sërë kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet financiare funksionojnë siç duhet. Është e rëndësishme që ato të përfshijnë raportimin e duhur tek menaxhmenti për të mundësuar një përgjigje efektive dhe me kohë ndaj problemeve operative të identifikuara.

Çështja 5 – Dobësi në kontrollet menaxheriale – Prioriteti i lartë

E gjetura Rishikimi ynë i kontrolleve menaxheriale të zbatuara në sistemin kryesor financiar të komunës ka nxjerrë në pah se me gjithë përmirësimet në raportim financiar mbi shpenzimet dhe të hyrat tek menaxhmenti i lartë, cilësia e raportimit ende nuk është në nivelin e kënaqshëm për shkak se formati i raporteve menaxheriale nuk ofron shpjegime rreth ndryshimeve në buxhet dhe se parashikimet buxhetore nuk janë azhurnuar në baza mujore. Ngjashëm, synimet operative nuk menaxhohen në mënyrë sistematike.

- Rreziku** Cilësia e dobët e raportimit financiar dhe të aktiviteteve tek menaxhmenti i lartë e redukton mundësinë për të menaxhuar aktivitetet e Komunës në mënyrë pro aktive si dhe ulë efektin e kontrolleve buxhetore. Kjo mund të rezultoj në deficit ose suficit të paplanifikuar dhe të vonoj veprimet e nevojshme për t'i adresuar ato. Ngjashëm mund të rezultoj në ofrimin e shërbimeve jo cilësore.
- Rekomandimi 5** Kryetari duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar mënyrën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, nga i cili kërkohet që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimitarisë dhe të siguroj se është vendosur një zgjidhje e përshtatshme.

2.4 Sistemi i auditimit të brendshëm

Organizatat buxhetore janë të obliguara që të sigurojnë që aktivitetet dhe proceset e saj t'i nënshtrohen auditimit të brendshëm. Një sistem i mirëfilltë i auditimit të brendshëm i ndihmon menaxhmentit në identifikimin e dobësive në menaxhimin financiar dhe kontrolleve të komunës. Kjo i shton vlerë cilësisë së aktiviteteve operative dhe kontribuon në arritjen e objektivave dhe përmirësimin e shërbimeve që ofron komuna.

Çështja 6 - Mos themelimi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm (NjAB) - Prioriteti i lartë

- E gjetura** Komuna ende nuk ka arritur të themeloj njësinë e auditimit të brendshëm e as Komitetin e auditimit. Kjo për arsye se menaxhmenti nuk i kushton rëndësi rolit dhe përfitimeve që mund të ketë nga këto shërbime. Rekomandime lidhur me nevojën e themelimit të kësaj njësie nga ana e ZKA po jepen për vite me radhë, por situata vazhdon e njëjta.
- Rreziku** Mungesa e rishikimeve të rregullta të auditimit të brendshëm mund të ndikoj në vazhdimin e përsëritjes së dobësive në sistemet kyçe të kontrollit të brendshëm. Për më tepër, menaxhmenti mund të mos jetë në gjendje që me kohë t'i identifikoj dobësitë e kontrolleve dhe të reagoj për eliminimin e tyre.
- Rekomandimi 6** Kryetari duhet të merr në konsiderim themelimin e NjAB-së, e cila përmes një programi gjithëpërfshirës të punës do të inkorporonte rreziqet financiare dhe të tjera të komunës dhe do të vlerësonte efektivitetin e kontrollit të brendshëm. Përveç kësaj, ne sugjerojmë që të themelohet edhe Komiteti i Auditimit, i cili në mënyrë efektive duhet të rishikoj planet dhe rezultatet e auditimit të brendshëm.

3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Hyrje

Puna jonë për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK) jashtë fushave të qeverisjes të përmendura në kapitullin 2, pasqyron punën e detajuar të ndërmarrë për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve në organizatat buxhetore. Si pjesë e kësaj, ne konsiderojmë menaxhimin e buxhetit, çështjet e prokurimit dhe të burimeve njerëzore si dhe pasuritë dhe detyrimet.

Konkluzioni për menaxhimin financiar dhe kontrollin

Sa i përket Komunës, prokurimi mbetet ende sfidues, për shkak se nuk po zbatohen rregulloret, duke rezultuar në vlerë të dobët për para si dhe në vonesat në përfundimin e projekteve. Në kontekst të sistemeve financiare, kontrollet mbi një sërë fushash të shpenzimeve kërkojnë përmirësim të mëtjshëm. Fushat kryesore ku nevojiten më shumë përmirësime janë realizimi i buxhetit, posaçërisht për kategorinë e investimeve kapitale, si dhe tek planifikimi dhe arkëtimi i të hyrave.

3.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne i kemi shqyrtuar të hyrat e arkëtuara, burimet e fondeve buxhetore, si dhe shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Të hyrat vetjake (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2016 Pranimet	2015 Pranimet	2014 Pranimet
Të hyrat e arkëtuara nga komuna	90,000	114,100	44,005	27,400	20,532
Gjithsej të hyrat vetjake	90,000	114,100	44,005	27,400	20532

Në raport me planifikimin, arkëtimi të i hyrave vetjake duket i ulët dhe kjo tregon një performancë të dobët për komunën. Mirëpo, krahasuar me vitet paraprake, shihet një ngritje e lehtë e arkëtimit të të hyrave. Kjo rritje ka të bëjë me arkëtimin nga një Leje e ndërtimit në vlerë 19,568€.

Pavarësisht bartjes së të hyrave nga periudha paraprake dhe arkëtimit gjatë vitit aktual, komuna nuk kishte bërë asnjë shpenzim nga këto burime.

Tabela 2. Burimet e fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ²	2016 Realizimi	2015 Realizimi	2014 Realizimi
Burimet e Fondeve:	4,598,609	6,771,782	4,413,590	2,795,946	4,427,037
Granti i Qeverisë -Buxheti	4,508,543	3,662,081	2,096,180	2,604,114	4,402,433
Të bartura nga viti paraprak ³ -	0	15,089	4,498	7,500	12,660
Të hyrat vetjake ⁴	90,066	114,100	8,023	12,682	11,944
Fondi zhvillimor në mirëbesim	0	2,031,619	1,441,201	0	0
Donacionet e jashtme	0	948,893	863,688	171,650	0

Ndryshimi i buxhetit final në raport me atë fillestar ishte rritur për 2,173,173€. Ky ndryshim është si rezultat i buxhetimit të Fondit zhvillimor (2,031,619), donacioneve të jashtme (948,893), ndryshimet në të hyrat vetjake për vitin 2016 dhe buxheti i të hyrave të bartura (39,123) dhe zvogëlimet në Grantin Qeveritar (846,462).

Në vitin 2016, komuna ka përdorur 65% të buxhet final ose 4,413,590€, me një përmirësim prej 18% krahasuar me vitin 2015.

Tabela 3. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2016 Realizimi	2015 Realizimi	2014 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	4,598,609	6,771,782	4,413,590	2,795,946	4,427,037
Pagat dhe Mëditjet	3,646,989	1,870,884	948,899	1,355,094	3,173,582
Mallrat dhe Shërbimet	285,139	949,424	897,398	775,147	369,630
Shërbimet komunale	125,000	22,349	22,349	21,440	20,642
Subvencionet dhe Transferet	90,000	164,795	137,195	171,862	67,166
Investimet Kapitale	451,481	3,764,330	2,407,749	472,403	796,017

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë dhënë si në vijim:

- Buxheti për investime kapitale ishte rritur për 3,312,849€, si rezultat i implementimit të Fondit zhvillimor dhe donacioneve të jashtme. Buxheti për investime kapitale ishte shpenzuar 65%. Kjo është ndikuar nga alokimi i vonshëm i mjeteve nga Fondi Zhvillimor.

² Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

³ Të hyrat vetjake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

⁴ Pranimet e përdorura nga entiteti për financimin e buxhetit të vet.

Programi për Investime Publike përfshin projektet në vazhdim nga viti i kaluar dhe projekte të reja për vitin aktual dhe vitin vijues;

- Zvogëlimi i buxhetit për paga dhe mëditje për 1,776,105€ është si rezultat i mos pagesës së pagave në sektorin e arsimit; dhe
- Ndryshimet buxhetore për mallra shërbime, komunalit dhe për subvencione janë bërë me rishikime buxhetore.

Çështja 7 - Realizimi i buxhetit - Prioriteti i lartë

- E gjetura** Realizimi i buxhetit nuk ishte në nivelin e pritur dhe mbi 1/3 e fondeve buxhetore kanë rezultuar në suficit. Kjo ka ndodhur për shkak të alokimit të mjeteve nga Fondi Zhvillimor pas periudhës së rishikimit buxhetor. Kjo ka rezultuar edhe në realizimin e ulët buxhetor kryesisht të investimit kapital. Përkundër një planifikimi të përmirësuar tek të hyrat, politikat e arkëtimit kanë qenë mjaft të dobëta, dhe si rezultat i kësaj plani i të hyrave vetjake ishte realizuar vetëm 39%.
- Rreziku** Realizimi i ulët i buxhetit mund të rezultojë në mos arritjen e objektivave të organizatës dhe në financimin e detyrimeve të vitit aktual nga buxhetet e vitit të ardhshëm.
- Rekomandimi 7** Kryetari duhet të sigurojë që performanca buxhetore është monitoruar në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Aty ku supozimet e buxhetit fillestar janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final.

3.1.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna në 2016 ishin në vlerë 44,005€ ndërsa ishin planifikuar 114,100€. Burimet e arkëtimit të hyrave vetjake janë të kufizuara vetëm në këto kategori: nga taksat administrative dhe nga taksat për certifikata të lindjes, martesës dhe vdekjes. Komuna ende nuk është duke mbledhur të hyrat nga tatimi në pronë, lejet e ndërtimit, si dhe shfrytëzimi i pronave publike.

Çështja 8 – Sfidat në menaxhimin e të hyrave – Prioritet i lartë

E gjetura Testimi ynë ka gjetur se komuna nuk ka vendosur një sistem për menaxhimin e të hyrave vetjake. Si rezultat i mungesës së këtij sistemi janë paraqitur mangësitë në vijim:

- Komuna nuk është duke zbatuar ligjin për tatimin në pronë dhe ligjin për ndërtimet. Si pasojë nuk ka realizuar të hyra nga tatimi në pronë, ndërsa nga lejet e ndërtimit ka dhënë vetëm një leje ndërtimi nga e cila janë inkasuar taksa në vlerë 19,568€, prandaj edhe niveli i mbledhjes së të hyrave vetjake është shumë i ulët; dhe
- Komuna ende bën arkëtimin e të hyrave duke u bazuar në një vendim nga koha e UNMIK-ut. Për më tepër, ky vendim nuk parasheh të hyrat nga tatimi në pronë, lejet e ndërtimit, shfrytëzimin e pronave publike apo burime tjera të të hyrave komunale. Menaxhmenti i komunës, përkundër rekomandimeve të dhëna në këtë fushë, ende nuk ka arritur të përshtatë dhe të aprovoj një rregullore të re mbi taksat, ngarkesat dhe tarifatat me legjislacionin në fuqi. Sipas komunës, rregullorja është në proces të hartimit të saj për tu dërguar pastaj për miratim në Kuvendin Komunal.

Rreziku Mungesa e një rregullore të re të harmonizuar me legjislacionin në fuqi dhe moszbatimi i ligjeve për mbledhjen e tatimeve dhe taksave për leje të ndërtimit nga ana e menaxhmentit të komunës, pasqyron një qasje jo serioze të menaxhmentit për të përfituar nga shërbimet e ofruara dhe rritjen e nivelit të të hyrave, por edhe të sigurisë dhe mirëqenies së shoqërisë.

Rekomandimi 8 Kryetari duhet të siguroj që është ndërmarrë një shqyrtim i politikave në lidhje me vendosjen e një sistemi të përshtatshëm për të mbështetur mbledhjen dhe menaxhimin e të hyrave. Më tej, përveç hartimit të rregullores mbi taksat, tarifatat dhe ngarkesat, duhet të siguroj zbatimin e ligjit për tatimin në pronë dhe të ndërtimit, i cili ka për qëllim në radhë të parë vendosjen e kërkesave minimale për mbrojtjen e shëndetit publik, sigurisë dhe mirëqenies së përgjithshme përmes ruajtjes të strukturës së hapësirave dhe ambientit. Planifikimi në të ardhmen të mbështetet në kapacitetet dhe bazën reale të mbledhjes së të hyrave.

3.1.2 Pagat dhe mëditjet

Pagat dhe mëditjet paguhen përmes një sistemi të centralizuar. Kontrollët kyçe që e konfirmojnë saktësinë dhe plotësinë e pagesave janë: (a) Kontrollin e pagesave çdo muaj, përmes azhurnimit dhe nënshkrimit të listës së pagave, (b) Kontrollin e ndryshimeve të mundshme të cilat mund të paraqiten në formularë, (c) Shqyrtimin e buxhetit për atë kategori dhe harmonizimi me Thesarin. Buxheti final për paga dhe mëditje në vitin 2016 ishte 1,870,884€, prej tyre ishin shpenzuar 948,899€ apo 51%.

Çështja 9 – Dobësi në menaxhimin e personelit – Prioritet i lartë

E gjetura Me gjithë përmirësimet e dukshme në menaxhimin e personelit, menaxhmenti ende nuk i ka arritur të zbatoj kontrollët në mënyrë efektive, siç kërkohet me ligjin dhe rregulloret aktuale. Auditimi ynë ka konfirmuar vazhdimin e disa dobësive të paraqitura në vijim:

- Menaxhmenti ende nuk ka vendosur një strukturë organizative, sistematizim të vendeve të punës dhe harmonizimin e saj me nevojat dhe buxhetin e komunës. Kjo ka ndikuar që disa vende pune kyçe të mos plotësohen me staf; dhe
- Komuna ka paguar 16,640€ për pesë punonjës të cilët janë me kontratë për shërbime të veçanta. Mirëpo, bazuar në pozitat dhe periudhën e angazhimit, këto pozita konsiderohen të rregullta⁵. Në drejtorinë për gjeodezi, një zyrtar mbahet me kontratë mbi vepër nga viti 2013 dhe vazhdon ende. Sipas komunës, kjo ka ndodhur si pasojë e pamundësisë që i njëjti të aprovohet me buxhet.

Rreziku Mbulimi i pozitave të rregullta me kontrata për shërbime të veçanta të vazhduara për vite me radhë, nuk është në pajtim me rregulloret dhe rritë pasigurinë e stafit për qëndrim të gjatë në këto pozita, çka mund të reflektoj edhe në performancë dhe monitorim të dobët të stafit. Në anën tjetër në mungesë të një strukture organizative menaxhmenti nuk do të jetë në gjendje që nevojat për staf t'i harmonizoj me buxhetin e komunës.

Rekomandimi 9 Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë veprimet e duhura për ta adresuar këto çështje, ashtu që t'i rishikoj nevojat reale për angazhim të punëtorëve me kontrata për shërbime të veçanta. Rastet e tilla duhet të diskutohen me MF duke dhënë arsyet për pozitat e nevojshme dhe të njëjtat të parashihen në aprovimet buxhetore. Në anën tjetër, të ndërmarr veprime për hartimin dhe aprovimin e strukturës organizative dhe sistematizimit të vendeve të punës.

⁵ Gjeometër, zyrtar për zhvillim ekonomik, asistente administrative, zyrtarë për arsim, zyrtar për bazën e të dhënave.

3.1.3 Mallrat dhe shërbimet, si dhe shërbimet komunale

Buxheti final për mallra dhe shërbime në vitin 2016 ishte 949,424€ dhe 22,349€ për shpenzime komunale, pra gjithsej 971,773€. Prej tyre ishin shpenzuar 919,747€. Ato kanë të bëjnë me furnizim me pajisje dhe inventar, materiale të zyrës, shërbime kontraktuese, derivate etj.

Çështja 10 - Shmangia e procedurave të hapura të prokurimit- Prioriteti i lartë

E gjetura Nga shqyrtimi i kontratave të prokurimit kemi identifikuar aplikim të shpeshtë të procedurave të kuotimit të çmimeve dhe blerjeve minimale nën 1000€ për kontrata të ngjashme. Në veçanti, kontrollet menaxheriale nuk kanë funksionuar në mënyrë efektive për të siguruar përdorimin e procedurave të duhura të prokurimit për rastet në vijim:

- Blerja e Kompjuterëve dhe pajisjeve për kompjuter në vlerë të përgjithshme prej 55,684€ ishte ndarë në dy (2) kontrata të mesme. Për pajisje mjekësore, komuna kishte kryer gjashtë (6) blerje me vlera minimale në vlerë të përgjithshme prej 5,960€. Të gjitha këto blerje ishin kryer në dhjetor; dhe
- Kuotime çmimesh dhe pesë (5) blerje me vlera minimale nën 1000€.

Rreziku Përdorimi i procedurës së blerjeve me vlera minimale dhe kuotimit për shpenzime që mund të realizohen me procedurë të hapur, shton rrezikun e përfitimit të ulët të vlerës për para, zvogëlon konkurrencën dhe mund të jetë subjekt i mashtrimit.

Rekomandimi 10 Kryetari duhet t'i forcoj kontrollet me qëllim të vlerësimit më efikas të prokurimit gjatë vitit, që të shmangët ndarja e tenderëve të natyrës së njëjtë dhe të arrihen çmime më të mira dhe punë/mallra më kualitative njëkohësisht, duke zvogëluar shpenzimet përcjellëse për proceset e tenderëve.

Çështja 11 - Dobësitë në pranimin dhe shpërndarjen e mallrave - prioriteti i mesëm

E gjetura Në gjashtë (6) raste të ndara për blerje të ndryshme në vlerë të përgjithshme 81,175€, komuna nuk kishte themeluar komision për pranimin e mallit, por të njëjtin e ka pranuar menaxheri i projektit. Librat e blerë për bibliotekën e qytetit në vlerë 17,500€ nuk ishin regjistruar në regjistrat e pasurive.

Rreziku Për shkak të kontrolleve të dobëta të brendshme mund të ndodh që ajo që është paguar edhe të mos pranohet dhe do të rezultoj me vlerë të dobët për paranë. Për më tepër, mos regjistrimi i pasurive të blera mund të rezultoj me tjetërsim dhe humbje fizike të tyre.

Rekomandimi 11 Kryetari duhet të vendosë kontrolle të brendshme adekuate për të siguruar vlerën për paranë dhe ajo që është paguar të pranohet dhe të shfrytëzohet nga komuna, në mënyrë që shërbimet ndaj qytetarëve të përmirësohen. Më tej, duhet të sigurohet që pasuria e blerë të regjistrohet në regjistrat e pasurive të komunës.

3.1.4 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere për vitin 2016 ishte 164,795€ ndërsa ishin shpenzuar 137,195€. Ato ndahen kryesisht për entitete publike, entitete jo publike dhe përfitues individual. Shembuj të subvencioneve janë bursat për studentë dhe nxënës, subvencione për sport, ndihmë për rastet sociale, subvencione në bujqësi, etj.

Çështja 12 - Menaxhimi i ndarjes së subvencioneve - Prioritet i lartë

E gjetura Ne kemi konfirmuar se komuna ende nuk e ka nxjerrë një rregullore e cila i përcakton kriteret dhe procedurat për ndarjen e subvencioneve. Në 11 mostrat e testuara në vlerë 70,847€ për dhënien e subvencioneve, nuk është vërejtur ndonjë kriter për mënyrën e dhënies dhe shfrytëzimit të atyre mjeteve. Nga të gjitha mostrat e rishikuara, kemi gjetur se përfituesit e subvencioneve në asnjë rast nuk kanë dërguar raporte kthyesë për mënyrën e shfrytëzimit të atyre mjeteve.

Rreziku Mungesa e rregullores për subvencione, rrit rrezikun që subvencionet të ndahen pa kriteret dhe përbën edhe rrezik për vlerë të dobët të parave dhe mos shfrytëzim të mjeteve financiare për çfarë fondet janë destinuar.

Rekomandimi 12 Kryetari duhet të siguroj që një draft rregullore për ndarjen e subvencioneve do të përgatitet deri në fund të vitit 2017, e cila do t'i dorëzohet Kuvendit Komunal për aprovim. Në këtë rregullore duhet të përcaktohen qartë kriteret për dhënien e subvencioneve dhe mekanizmat se si do të monitorohen dhe menaxhohen ato.

3.1.5 Investimet kapitale

Buxheti final në vitin 2016 për investime kapitale ishte 3,764,330€, ndërsa ishin shpenzuar 2,407,749€ apo 64%, dhe atë kryesisht për investime në ndërtimin e infrastrukturës rrugore, në objekte kapitale të shëndetësisë, arsimit etj. Komuna ka financuar projektet e saj nga fondet e grantit qeveritar (490,468€), fondit për zhvillim (1,441,201€) dhe nga donacionet (476,080€).

Çështja 13 - Hyrje në obligime pa zotimin e mjeteve – Prioriteti i lartë

E gjetura Tek kontrata Kornizë njëvjeçare “Furnizimi me pajisje mjekësore për nevojat e institucioneve shëndetësore në Mitrovicën Veriore”, e nënshkruar më 27.07.2016 janë planifikuar furnizimet në vlerë prej 88,500€. Megjithatë, bazuar në këtë, komuna ka bërë një furnizim të njëhershëm prej 105,100€ duke shfrytëzuar mundësin e tolerancës për kontrata kornizë prej 30% të vlerës. Në anën tjetër, për vlerën shtesë (16,600€), nuk kishte zotim të mjeteve. Njëkohësisht, vendimin për porosinë shtesë e kishte marr menaxheri i projektit dhe jo zyrtari i autoritetit kontraktues që e ka nënshkruar kontratën, i cili është personi përgjegjës për ndryshime në kushte të kontratës siç kërkohet me Udhëzuesin Operativ për prokurimin publik⁶.

Rreziku Mangësitë e përmendura kanë ndikim në realizimin e furnizimeve të tilla. Mos përcaktimi detaj se çka dhe sa do të furnizohet, dhe hyrja në obligime pa zotim të mjeteve mund ta vendos komunën në pozitë të vështirë buxhetore. Projekte të tilla mund të rezultojnë me vlerë të dobët për paranë.

Rekomandimi 13 Kryetari duhet të siguroj se është ndërmarrë një rishikim për gjetjet e auditimit për këto raste, ku proceset nuk janë aplikuar në mënyrë efektive për të përcaktuar se pse kanë ndodhur dështimet dhe pse nuk është aplikuar mbikëqyrja e përshtatshme. Kryetari duhet të ketë parasysh vlerën për paranë sidomos për projekte të kushtueshme kapitale. Më tutje, kryetari duhet të ndërmarr masa për eliminimin e këtyre dobësive në mënyrë që në të ardhmen kontrata të tilla të mos lejohen.

⁶ Udhëzuesi Operativ- pika 55.22- Aty ku ndryshohet kontrata me qëllim të ndryshimit të termave dhe kushteve fillestare, ndryshimi i kontratës do të përgatitet nga departamenti i prokurimit.

Çështja 14 - Shmangia e procedurave të hapura të prokurimit - prioriteti i lartë

E gjetura Nga shqyrtimi i nëntë kontratave për mirëmbajtjen e kanalizimeve dhe ndërrimit të shakteve të kanalizimit në vlerë 25,240€, kemi identifikuar se prokurimi është zhvilluar sipas procedurave me vlera minimale apo kuotim çmimesh pa procedurë të hapur për punë të ngjashme. Në këto rrethana, komuna ka mundur të ketë kontratë kornizë për mirëmbajtjen e infrastrukturës.

Rreziku Përdorimi i procedurës me vlera minimale apo kuotime çmimesh për shpenzime që mund të realizohen me procedurë të hapur, shton rrezikun e përfitimit të ulët të vlerës për para, zvogëlon konkurrencën dhe do të ndikoj në mos arritjen objektivat e caktuara.

Rekomandimi 14 Kryetari duhet t'i forcoj kontrollet me qëllim të vlerësimit më efikas të prokurimit gjatë vitit, që të shmangët ndarja e tenderëve të natyrës së njëjtë dhe të arrihen çmime më të mira, si dhe punë/mallra më kualitative duke zvogëluar njëkohësisht shpenzimet përcjellëse për proceset e tenderëve.

Çështja 15 - Dobësi tjera në prokurim - prioriteti i mesëm

E gjetura Për 5 kontrata të nënshkuara⁷ (1,562,407€) komuna nuk kishte përgatitur plan për menaxhimin e kontratave.

Rreziku Mungesa e planit për menaxhimin e kontratave, mund të ndikoj në mos realizimin e kontratave sipas kushteve të përcaktuara dhe me pagesa të parregullta.

Rekomandimi 15 Kryetari duhet të siguroj se është kryer një shqyrtim për të përcaktuar pse në rastin e mësipërm kërkesat e prokurimit dhe rregullat financiare nuk janë zbatuar me konsistencë. Rrjedhimisht, kontrollet duhet të forcohen për të siguruar situatat e ngjashme nuk do të përsëriten në prokurimet e ardhshme.

⁷ "Ndërtimi i objektit të Zjarrfikësve" (594,481€), "Ndërtimi i sallës së sporteve" (860,138€), "Furnizimi me pajisje mjekësore për Shtëpinë e shëndetit në Mitrovicë v." (88,500€), "Revitalizimi i hyrjes së objektit në rrugën Tanasko Rajic nr. 2 në Mitrovicë veriore" (9,572€) dhe "Revitalizimi i hyrjes së objektit në rrugën Sutjeska nr. L1 në Mitrovicë veriore" (9,715€).

3.2 Pasuritë

3.2.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Pasuritë kapitale janë të gjitha pasuritë në pronësi të komunës me kosto mbi 1,000€, ndërsa ato jo kapitale janë me vlerën nën 1,000€. Menaxhimi i pasurive në Komunën e Mitrovicës Veriore në krahasim me vitet e shkuara ka shënuar progres. Komuna, ka caktuar një zyrtar për menaxhimin e pasurive dhe është themeluar komisioni për regjistrimin e pasurive.

Çështja 16 - Identifikimi, regjistrimi dhe menaxhimi i pasurive - Prioritet i lartë

E gjetura Me gjithë progresin në regjistrimin dhe menaxhimin e pasurive, komuna ende ka sfida me menaxhimin e pasurisë. Komuna ka regjistruar pasuritë e blera në vitin 2016 në regjistrat e saj kontabël, por jo edhe pasuritë e viteve të kaluara. Nga mostra që kemi shqyrtuar, në regjistrat e pasurisë është vërejtur se objektet e institucioneve arsimore, biblioteka dhe librat e blera për bibliotekë, nuk ishin paraqitur në regjistrin e pasurive dhe nuk janë përfshirë në shpalosjet e PVF-ve. Pasuritë nën 1,000€ nuk janë të regjistruara në sistemin e-pasuria.

Rreziku Mos regjistrimi i plotë i pasurive në regjistrat e brendshëm dhe në SIMFK, rezulton në mos paraqitjen e drejtë dhe faktike të pasurive. Po ashtu, kjo situatë rritë rrezikun për humbje, tjetërsim apo edhe keq menaxhim të pasurive.

Rekomandimi 16 Kryetari duhet të analizoj arsyet për mos regjistrimin e të gjitha pasurive në vitin 2016 dhe të atyre nga vitet paraprake. Kryetari duhet të siguroj që puna e kryer nga komisioni për regjistrimin e pasurive do të monitorohet sistematikisht, dhe nëse kërkohet, do të ndërmerren veprime shtesë për të konfirmuar plotësinë dhe saktësinë e vlerave të pasurive në PVF-të e vitit 2017 dhe më tutje. Përveç kësaj, procesi i regjistrimit të pasurive dhe pronave tjera të paregjistruara duhet të vazhdoj, dhe zyrtari për regjistrimin e pasurive duhet ta udhëheqë këtë proces. Më tej, për të pasur një evidencë të saktë të stoqeve, të gjitha hyrjet/daljet e pasurive të luajtshme me vlera nën 1,000€ të bëhen përmes sistemit e-pasuria.

3.2.2 Trajtimi i parasë së gatshme dhe ekuivalentëve të saj

Paratë e imta janë fond i vogël i parave që mbahet në përkujdesjen dhe kontrollin e organizatës buxhetore, departamentit ose njësisë më të vogla buxhetore varësisht nga ndarjet buxhetore, dhe që shfrytëzohet për të mbuluar shpenzimet me vlerë të vogël (deri 100€).

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.3 Obligimet e papaguara

Pasqyra e detyrimeve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2016 ishte 23,117€. Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në vitin 2017. Megjithatë, kjo pasqyron vetëm një pjesë të vështirësisë buxhetore të komunës hasur nga auditimi ynë.

Çështja 17 – Menaxhimi joadekuat i obligimeve Prioritet i mesëm

E gjetura Nga auditimi ynë kemi vërejtur se gjatë vitit 2016 komuna nuk kishte mbajtur një libër adekuat të protokollit për pranimin e faturave, pasi që faturat e pranuar nuk regjistrohen me një numër protokolli.

Rreziku Kontrollat e pamjaftueshme financiare për obligimet e pa paguara të komunës, mos zbatimi i rregullave financiare mund të rezultoj me pagesa të paplanifikuara me buxhetin e ardhshëm të komunës dhe/apo pagesa të dyfishta. Kjo mund ta çoj komunën në vështirësi buxhetore dhe në dështim të arritjes së objektivave vjetore operative.

Rekomandimi 17 Kryetari duhet të forcoj kontrollat lidhur me pranimin e faturave dhe pagesën e tyre brenda afatit ligjor, për të siguruar që departamenti i financave do të krijoj një sistem efektiv dhe se të gjitha faturat e papaguara të protokollohen në librin e pranimin të faturave.

Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit

Përgjegjësitë e Auditorit dhe të atyre të ngarkuar me qeverisje janë dhënë në hollësi në Opinionin e përcaktuar në kapitullin 1.2 të këtij raporti.

Derisa rezultat kyç i punës sonë është opinionin e auditimit, ky raport pasqyron tërësinë e punës sonë me fokus të veçantë edhe në Çështjet e Qeverisjes përfshirë Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin. Kjo e fundit mbështetet në programin tonë të gjerë të auditimit të pajtueshmërisë të bazuar në rrezik.

Përmbledhja e përgjithshme ka për qëllim t'i nxjerrë në pah gjetjet kryesore të auditimit dhe veprimet kyçe për të cilat Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë për t'i adresuar dobësitë e identifikuara të menaxhimit/të kontrollit.

Raporti i detajuar ofron një përmbledhje të gjerë të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në përcaktimin e shkakut të të gjeturave të auditimit dhe në dhënien e rekomandimeve të përshtatshme për t'i adresuar ato. Për të qenë më i plotë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuara gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ato kanë mbetur relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të prioritetit të lartë - Çështjet të cilat nëse nuk adresohen mund të rezultojnë në dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi i marrë do të ofroj mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme; dhe

Të prioritetit të mesëm - Çështje të cilat mund të mos rezultojnë në dobësi materiale, por ku veprimi i marrë gjithashtu do të ofroj mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme.

Të gjeturat që konsiderohen me prioritet të ulët i janë raportuar veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në atë masë sa që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive që mund të ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë operuar.

Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keq-deklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikoj opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutoj çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktoj nëse është e nevojshme të modifikoj opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikoj opinion në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keq-deklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keq deklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të

cilat të bazoj një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazoj një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultoj në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkoj nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikoj edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragraf të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregoj se në ç' pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregoj se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca III: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

Komponenti i Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të zbatuara	Në proces të zbatimit	Të pa zbatuara
1.5. Pasqyrat Financiare	<p><u>Rekomandimi 1:</u> Kryetari duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për prezantimin e PVF me gabime, pse kërkesat për raportim të jashtëm nuk janë zbatuar, dhe pse regjistrimet e plota të pasurive nuk janë bërë. Duhet të ndërmerren veprime për t'i adresuar shkaqet në mënyrë sistematike dhe pragmatike që PVF-të e vitit 2016 të prezantohen pa gabime dhe për të siguruar një vlerësim të saktë dhe shpallje të plotë të pasurive kapitale.</p> <p><u>Rekomandimi 2:</u> Kryetari duhet të siguroj se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për prezantimin e PVF me gabime, pse kërkesat për raportim të jashtëm nuk janë zbatuar, dhe pse regjistrimet e plota të pasurive nuk janë bërë. Duhet të ndërmerren veprime për t'i adresuar shkaqet në mënyrë sistematike dhe pragmatike që PVF-të e vitit 2016 të prezantohen pa gabime dhe për të siguruar një vlerësim të saktë dhe shpallje të plotë të pasurive kapitale.</p>	Rekomandimi 1 dhe 2 janë implementuar, përveç shpalljes së plotë të pasurive.		
2.3 Rekomandimet e vitit paraprak	<p><u>Rekomandimi 3:</u> Kryetari duhet të siguroj se në afatin brenda 30 ditësh pas finalizimit të këtij raporti, të hartoj një Plan veprimi ku do të specifikohen masat dhe veprimet për të adresuar rekomandimet e dhëna. Plani, gjithashtu, duhet të përcaktoj edhe stafin përgjegjës dhe afatet kohore brenda të cilave veprimet e duhura do të ndërmerren, me fokus kryesor në fushat që përmbajnë shkallë të lartë të rrezikut. Një proces i vazhdueshëm i monitorimit, gjithashtu, duhet të jetë pjesë përbërëse e këtij plani. Kryetari duhet të inicioj që raporti i auditimit të vendoset për diskutim në Kuvendin Komunal.</p>			Nuk është implementuar, pasi vetëm dy nga 14 rekomandimet janë implementuar plotësisht.

2.4 Lista kontrolluese e vetëvlerësimit të MFK-së.	<u>Rekomandimi 4:</u> Kryetari duhet të siguroj që lista kontrolluese e vetëvlerësimit për vitin 2016 do të plotësohet dhe dorëzohet në MF. Para dorëzimit në MF ajo duhet të rishikohet dhe përgjigjet e ofruara të konfirmohen. Kryetari duhet të inicioj gjithashtu aktivitetet për përgatitjen e një strategjie komunale e cila duhet të jetë e gatshme për zbatim nga viti 2017. Kjo strategji duhet të shoqërohet me një kosto që përkon me burimet komunale dhe me mekanizma efektiv që sigurojnë zbatimin e saj dhe arritjen e rezultateve.			Lista kontrolluese e vetëvlerësimit për vitin 2016 nuk është plotësuar dhe dorëzuar në MF.
2.5.1 Vlerësimi i rrezikut	<u>Rekomandimi 5:</u> Kryetari duhet të siguroj se identifikimi, vlerësimi i rrezikut dhe masat për reduktimin e rreziqeve në nivele të pranueshme, shqyrtohen në nivelet më të larta të menaxhmentit. Më tej, duhet të sigurohet se është deleguar përgjegjësia e drejtpërdrejtë për menaxhimin e rrezikut tek një drejtor përkatës, i cili në koordinim me udhëheqësit e njësive do të menaxhoj këtë proces dhe do të raportoj në baza të rregullta rreth menaxhimit të rreziqeve.			Nuk janë marrë masa. Komuna ende nuk e ka një listë të rreziqeve, si dhe një plan për menaxhimin dhe reduktimin e rreziqeve në nivele të pranueshme.
2.5.2 Raportimi menaxherial	<u>Rekomandimi 6:</u> Kryetari duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, nga i cili kërkohet që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimtarisë dhe të siguroj se është vendosur një zgjidhje e përshtatshme deri në fund të vitit 2016.		Komuna ende ka dobësi në raportim financiar mbi shpenzimet dhe të hyrat tek menaxhmenti i lartë.	

2.6 Sistemi i auditimit të brendshëm.	<u>Rekomandimi 7:</u> Kryetari duhet të merr në konsiderim rekrutimin e një auditori të brendshëm, i cili përmes një programi gjithëpërfshirës të punës do të inkorporonte rreziqet financiare dhe të tjera të komunës dhe do të vlerësonte efektivitetin e kontrollit të brendshëm. Përveç kësaj, ne sugjerojmë që themelohet edhe një Komitet efektiv të Auditimit i cili duhet të rishikoj në mënyrë kritike planet dhe rezultatet e auditimit të brendshëm.			Komuna ende nuk ka arritur që të siguroj shërbimet e auditimit të brendshëm, si dhe nuk e ka themeluar Komitetin e auditimit.
3.2 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit.	<u>Rekomandimi 8:</u> Kryetari duhet t'i analizoj shkaqet e ngecjes në performancën buxhetore në kategoritë e caktuara ekonomike. Kryetari duhet të siguroj që planifikimi buxhetor reflekton nevojat dhe kapacitetet e komunës, dhe në mënyrë sistematike duhet të monitoroj realizimin kundrejt planifikimit.		Komuna ende ka një performancë të dobët të realizimit të buxhetit.	
3.3 Prokurimi Çështja 7 - Shmangia e procedurave të hapura të prokurimit	<u>Rekomandimi 9:</u> Kryetari duhet t'i forcoj kontrollet me qëllim të vlerësimit më efikas të prokurimit gjatë vitit, që të shmanget ndarja e tenderëve të natyrës së njëjtë dhe të arrihen çmime më të mira dhe punë/mallra më kualitative njëkohësisht duke zvogëluar shpenzimet përcjellëse për proceset e tenderëve.			Nuk janë marrë masa. Ende ka ndarje të tenderëve të natyrës së njëjtë.
3.3 Prokurimi Çështja 8 - Dobësi tjera në prokurim	<u>Rekomandimi 10:</u> Kryetari duhet të siguroj se është kryer një shqyrtim për të përcaktuar pse në rastet e mësipërme kërkesat e prokurimit dhe rregullat financiare nuk janë zbatuar me konsistencë. Rrjedhimisht, kontrollet duhet të forcohen për të siguruar situatat e ngjashme nuk do të përsëriten në prokurimet e ardhshme.			Nuk janë marrë masa. Dobësitë e viteve të kaluara janë përsëritur.

3.3 Prokurimi Çështja 9 – Dobësi në dosjet e tenderëve	<u>Rekomandimi 11:</u> Kryetari duhet t'i forcoj kontrollet gjatë prokurimit për të siguruar pajtueshmëri të plotë me kërkesat ligjore dhe financiare me theks të veçantë lidhur me përcaktim të qartë të vlerës dhe sasisë së furnizimeve në kontratë.			Procedurat e prokurimit ende nuk janë në pajtueshmëri të plotë me kërkesat ligjore dhe financiare.
3.4 Shpenzimet jo përmes prokurimit 3.4.1 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)	<u>Rekomandimi 12:</u> Kryetari duhet t'i forcoj kontrollet lidhur me personelin për të siguruar që numri i personelit do të jetë konform ligjit dhe të gjitha pagat do të regjistrohen në kodet adekuate. Vendimi për suspendimin e pagave të punonjësve të rishqyrtohet dhe të ndërmerren veprime formale për të siguruar shërbim cilësor dhe të mjaftueshëm arsimor dhe shëndetësor për qytetarët e komunës. Kryetari duhet të siguroj që deri më 1 shtator 2016, të gjitha dosjet e personelit të kompletohen me tërë dokumentacionin e kërkuar sipas rregulloreve në fuqi.		Nuk është rishqyrtuar vendimi për suspendimin e pagave të punonjësve në arsim dhe shëndetësi.	
3.5 Të hyrat	<u>Rekomandimi 13:</u> Kryetari duhet t'i analizoj arsyet për një nivel kaq të ulët të arkëtimit dhe t'i forcoj kontrollet për të siguruar një planifikim të mirëfilltë që bazohet në analiza reale. Kryetari duhet ta adresoj efikasitetin e arkëtimit të të hyrave në përgjithësi, duke aplikuar edhe mbledhjen e tatimit në pronë dhe tarifatat për lejet e ndërtimit.			Komuna ende nuk ka aprovuar një rregullore për taksat, tarifa dhe ngarkesa. Gjithashtu ende nuk mbledhen të gjitha llojet e taksave dhe tatimeve.

3.6 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale	<p><u>Rekomandimi 14:</u> Kryetari duhet të siguroj një proces efektiv të regjistrimit të të gjitha pasurive, duke përcaktuar rolet kyçe, që në këtë proces mund të ketë Drejtoria e Kadastrit, duke mbledhur dhe raportuar të gjitha të dhënat mbi pronat në posedim të komunës. Më pas, një komision i veçantë duhet të bëjë një vlerësim të pasurive të identifikuara dhe, pas rishikimit kritik nga ana e Kryetarit, një raport t'i dorëzohet zyrtarit të pasurive për t'i proceduar regjistrimet e duhura në sistemin e SIMFK-së (moduli i pasurive). Gjithashtu, komisionet për inventarizim dhe vlerësim të pasurive duhet të krijohen çdo vit në kohë adekuate që të kryhet inventarizimi i tërësishëm për të konfirmuar ekzistencën e pasurive (në veçanti të pasurive të luajtshme). Të gjitha aktivitetet duhet të kryhen para se PVF-të e vitit 2016 të jenë dorëzuar në MF.</p>		Përkundër progresit të arritur në menaxhimin e pasurive Regjistrat e pasurive ende nuk janë të plotë.	
Numri i rekomandimeve:		2	4	8

Shtojca IV Letër e Konfirmimit

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Opština Severna Mitrovica
Komuna e Mitrovicës së Veriut
Municipality of Mitrovica North

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi dhe data: Mitrovice e veriut

31.05.2017

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Mitrovicës Veriore, për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Kryetari i Komunës

Goran Rakic

29.